

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΝΔΡΙΑΝΤΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ *

ΑΥΡΙΝ' ἐργάτη τ' οὐρανοῦ. π' ὀργώρεις τοὺς αἰθέρες
 Μὲ τὸ χρυσὸ τ' ἀλέτρι σου καὶ σπέρνεις τῆς ἡμέρας,
 Πρὶν ἔμπης σι' ἀστερόφωτα τῆς Δύσεως παλάτια,
 Σταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμήν τ' ἀκράτητά σου τ' αἶτια,
 Κι' ἀφοῦ φωτίσης τ' ἄφθαρτο κι' ἀμάραντό του στέμμα,
 Ποῦ ἐπότισε παράκαιρα τ' ἀθάνατό του αἷμα,
 Χύσε μιὰ ἀχτίδα ὀλόφωτη στὴ σεβαστὴ μορφὴ του
 Καὶ πές μου: «Ὁ γυιὸς τῆς Καλογρηῆς τί λέει στήν προσευχή του;»

Ἀγέρι τῆς πατρίδας μου, ποῦ στὸν χρυφὸ σου πότον
 Ἦχολογεῖς τὰ τρόπαια τῶν δοξαστῶν της χρόνων,
 Στὸ φτερωτὸ τὸ διάβα σου μὲ σεβασμὸ σταμάτα,
 Καὶ φίλησε, κι' ἀνέμισε τὴν ἄσπρη του φλοκάτα,
 Ποῦ γέρνει σὰν βασιλικὴ πορφύρα στὸ κορμί του
 Καὶ πές μου: «Ὁ ἀρχιστράτηγος τί λέει στήν προσευχή του;»

* ΣΗΜ.—Τὸ ἀνωτέρω ἐνθουσιῶδες καὶ πλήρες πατριωτικοῦ πυρὸς ποίημα τοῦ δαφνοστεφοῦς ποιητοῦ καὶ τρυφεροῦ λογογράφου κ. Γ. Κ. Στρατήγη ἀπηγγέλθη κατὰ τὴν μεγαλοπρεπῶς ἐν Πειραιεῖ τελεσθεῖσαν ἐορτὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος ἐνώπιον πυκνοτάτου πλήθους, παριμένων τῶν Ἀρχῶν καὶ ὄλων τῶν ἐν τέλει. Τὴν πάνδημον καὶ συγκινητικὴν πανήγυριν ἐξωράτιζε διὰ τῆς παρουσίας Της καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασίλειος, ὅστις ἐνδοκρως παρηκολούθει τὴν ὡραίαν ἄλλως τε καὶ ἐντονον ἀπαγγελίαν τοῦ ποιήματος. Ἐπίσης παρίστατο καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἐνδόξου ἥρωος κ. Καραϊσκάκης, ὅστις ἐμπλεως δακρύων καὶ ἱερᾶς συγκινήσεως, ἤχροατο τῶν θαυμασίων στίχων, δι' ὧν ἐζωντάνευεν ἐν τῇ φαντασίᾳ του καὶ ἐξεικονίζετο ὁ ἐνδοξος καὶ ἀθάνατος πατὴρ του. Εσμέν βέθαιοι ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ποίημα θὰ ἀναγνωσθῇ ἀπλήστως καὶ θὰ ἡλεκτρίσῃ εἰς ἐνθουσιασμόν καὶ δάκρυα τοὺς ἀπανταχοῦ ἀναγνώστας τοῦ Ἡμερολογίου.

Σὺ τοῦ Φαλήρου ἔρδοξο καὶ ῥυπαρὸν κῦμα,
 Ποῦ ἀφ' οὗ τῇ ρειότητι τοῦ ἔψαλλες τῶρα τοῦ κλαῖς τὸ μνημα,
 Ποῦ κάθε βράδυ σ' ἀγροικῶ μὲ μυστικὴ λαχτάρα
 Εἶτε σὲ αὔρας φύσημα, ἢ σὲ ροτιᾶς ἀντάρα,
 Ν' ἀντιλαλῇς ἀπ' τὸ Μωρηῶ καὶ ἀπ' τὰ Νησιὰ τὰ τρία,
 Τὴν δόξα τῶν ναυάρχων μας, τῶν στολῶν τὴν ἀνδρεία,
 Πές μου σὺ ποῦ εἶδες τὰ πετᾶ στοῦ ἀπειροῦ ἢ ψυχῇ του:
 «Ὁ Καπετάνιος τῆς Στερεῆς τί λέει στὴν προσευχὴ του;»

Ὁ ἥλιος πρὸς τὴν δύσι του φέρνει γοργὸ τὸ βῆμα,
 Τ' ἀγέρι προσπερνᾷ βουθὸ κι' ἀπόκρισι δὲν δίνει
 Καὶ τοῦ Φαλήρου μοναχὰ τὸ στοιχειωμένο κῦμα
 Μὲ στεναγμὸ τὴν προσευχὴ τοῦ Καραῖσκου ἀφίρει:

«Θεέ μου, παρτοδύναμε, ἐλπίδα μου μονάχη,
 Π' ἀγνάρτεψα ὀλοφάνερο τὸ δυνατό σου χέρι,
 Νὰ μοῦ φτερῶνῃ τὸ σπαθὶ στὴν τουρκοφάγο μάχη,
 Στὸς βράχους τῆς Ἀράχωβας, στοῦ Δίστομον τὰ μέρη
 Σὺ ποῦ καὶ σκλάβα ἄν ἄφησε; τὴ δόλια μου πατρίδα,
 Μὲ τόσα μάτια τὴ θεωρεῖς ὅσα τὴν φέγγουν ἄστρα,
 Ποῦ κάτω ἀπ' τὴν χρυσόφτερη καὶ πατρικὴ σου ἀσπίδα
 Ἔκαρες τ' αἶτια μας θεριὰ καὶ τὰ ταμπούρια κάστρα,
 Καὶ τῆς βαρκοῦλες ἔσπρωξες τὰ πυρπολήσουν στολῶν,
 Θυσία, π' ἔφθανε ὁ καπνὸς ἴσως στοὺς θεῖους θόλους,
 Θεέ μου, ἄν ἤμουν ταπεινὸς τῆς πίστεως Λενίτης
 Καὶ τοὺς βωμούς σου ἀδειανούς δὲν ἄφησα μιὰ μέρα,
 Ἄν τὴ πατρίδα ἐδούλεψα σὰν καρδιακὸ παιδί της,
 Τὴν δέησί μου ἄκουσε στοὺς οὐρανούς, Πατέρα!

«Καὶ σεῖς σκιαῖς τοῦ γύρω μου ὅς βλέπω τὰ πετᾶτε.
 Ὅλον τοῦ ἀγῶνος ἢ σκιαῖς ἐδῶ, ἐδῶ ἐλάτε!
 Τοῦ Κωνσταντίνου ἢ ψυχῇ, ψυχῇ τοῦ Γρηγορίου,
 Τοῦ Ρήγα, μὲ τὰ σύμβολα τοῦ ἁγίου μαρτυρίου,
 Ἐδῶ πετᾶτε σήμερα, μὲ στέμμα καὶ πορφύρα,
 σταυρὸ, σπαθὶ καὶ λύρα»

Σεῖς ὅλοι ποῦ ἐπιστέψατε τοῦ γένους πολεμάρχου,
 Ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα ἕως τὸν Πατριάρχη,
 Προσευχηθῆτε ὅλοι σας μαζύ μου στὴν ἀράδα
 Προσευχηθῆτε : «ὁ Θεὸς γὰρ σώσει τὴν Ἑλλάδα»!

«Ὅπου κι' ἂν στρέψῃς, Πλάστη μου, τὸ φοβερό σου μάτι,
 Στὴ θάλασσά της καὶ στὴ γῆ, σὲ κῆμα, στὰ λιθάρια
 Εἶπε ἡ μάννα μὲ βωμονὸς τῆς πίστεως γεμάτη,
 Π' οὐγείναν ἀπ' τὸ αἶμά μας σεμνὰ προσκνητητάρια.
 Ἐπίστευαν καὶ πέθαιναν. Ἐπίστευαν στὴν Πόλι,
 Στὸ Μεσολόγγι ἐπίστευαν, στὴν Τρίπολι, στὸ Λάλα,
 Στὴ Ρούμελη καὶ στὸ Μωρηῶ, ὅλοι 'πιστεύαν, ὅλοι,
 Γιατὶ 'ς τὴν πίστι ἐβύζαξαν στῆς μάννας τῶν τὸ γάλα.
 Ὅλοι ἐπιστεύαμε μαζὺ, κ' ἐπέφταμεν ἀντάμα,
 Κι' ἂν ἐθαυματουργήσαμε, δικό σου εἶπε τὸ θάμμα.

«Σὺ τὸ σπαθὶ τοῦ Μπότσαρη, τοῦ Διάκου τὸ τουφέκι
 Ἐκαρες τῶρα κεραυνὸ καὶ τᾶλλο ἀστροπελέχι.
 Σὺ τὸ Μιαούλη ἐφώτισες καὶ τὸν Κολοκοτρῶνη
 Τὴν ἀμαζόνα τῶν Σπετσῶν τὸν Λάμπρο τὸν Κατσώρη.
 Σὺ τὸν δανλὸν ἐφύσησες στοῦ Ψαρριανοῦ τὰ χέρια,
 Ὅταν στὴ Χιὸ ἐτίναξε τὸ τρίχροτο 'στ' ἀστέρια.
 Παρτοῦ σ' ἀγνάρτεψα, παρτοῦ καὶ τὸ Εἰκοσιέρα
 Τό εἶδα γεμᾶτο πάντοτε μὲ φλόγες καὶ μὲ Σένα!

«Μὰ τώρα, τώρα στ' ἄπιστα καταραμένα χρῶνια,
 Ποῦ τὰ πλακώνει ἡ ἐντροπὴ καὶ θᾶφτει ἡ καταφρόνια,
 Ζύγωσε πάλι, ζύγωσε ἀπ' τὰ μακρὰ σου οὐράνια,
 Καὶ μέσ 'ς τὸν ὕπνο τὸ βουθὸ ποῦ 'μοιάζει νεκροφάνεια
 Ἀκούμπησε τὸ μέτωπο τῆς μάννας μας καὶ πάλι,
 Νὰ 'δῃ καρένα ὄνειρο, γὰρ 'ροίωσῃ καμμιὰ ἀχτίδα,
 Ν' ἀστράψῃ μέσ' τὸ βύθο της ὁλόξανθο κεφάλι
 Μὲ στέμμα καὶ γυμνὸ σπαθί, ἡ μόνη μας ἐλπίδα .
 Ἄνοιξε πάλι, ἄνοιξε τὴν πατρικὴ σου ἀγκάλη,
 Θεὲ μεγάλε, τὴν μικρὴ προστάτεψε πατρίδα!»

Ἀὐτὰ τὰ λόγια σου αὐτὰ μοῦφερε χθὲς τὸ κῦμα,
 Ὅπου στὸν τάφο σου κοιτὰ βρίσκει κι' αὐτὸ τὸ μνηῆμα,
 Καὶ μὲ τὴν προσευχή σου αὐτὴ κυλοῦσεν ἀπὸ πέρα
 Τῆς Κρήτης τὸ παράπονο τῆς Κύπρου τὴ φοβέρα...
 Κ' ἔλεγε ἀλήθεια! καὶ ἔς αὐτὰ τὰ πέτρινά σου χεῖλη
 Τὰ ἴδια λόγια ἐρύσησε καὶ τοῦ τεχνίτη ἢ σμίλη.

Ἄχ! ἄμποτε ἡ ἀγάπη μας καὶ ἡ λαχτάρα ἡ τόση
 Στὰ μαρμαρένια στήθη σου προὗ ζῶης καὶ δόση,
 Κι' ὅταν διαβαίνει ὁ λαὸς, ποῦ τόσο σὲ θαυμάζει,
 Ποῦ σὰν ἡμίθεο πειὸ πολὺ ἀπ' ὅλους σὲ δοξάζει,
 Νὰ ροιῶθῃ τ' ἄγαλμά σου αὐτὸ χρησμοὺς καὶ μονιμουρίζη,
 Κ' ἡμέρες ποῖο καλλίτερες τὸ ἔθνος καὶ ἐλπίζει.

Ναί! ἐλπίζει πειὸ καλλίτερο τὸ μέλλον καὶ πιστεύει,
 Γιατὶ λαὸς ποῦ σὰν θεοὺς τοὺς ἥρωας λατρεύει,
 Λαὸς ποῦ στήρει ἀγάλματα στὴ μνήμη τῶν προγόνων
 Καὶ τὰ θωρεῖ μὲ σεβασμὸ ὥσὰν τὴν Ἐκκλησίαν,
 Εἶνε γενηὰ τῶν Πλαταιῶν, παιδὶ τῶν Μαραθῶνων
 Κι' ἔχει στὸ μέτωπο γραπτὴ μιὰ λέξι: «Ἀθανασία».

Προσευχηθῆτε! Ἐπρὸς ε' αὐτὸ τὸ ἅγιο μανσῶλεῖο,
 Ποῦνε γεμᾶτο εὐλάβεια, γεμᾶτο μεγαλεῖο,
 Χίλιαις γενναῖς θὰ γεννηθοῦν, χίλιαις γενναῖς θὰ οὐύσουν,

Μὰ τοῦτα τὰ μαρμάρια τὰ τρόπαια θὰ ζήσουν·
 Προσευχηθῆτε! Ὁ θεὸς θ' ἀκούσῃ ὅ,τι πῆτε·
 Ὅλος ὁ Ἀἰῶνας γύρω μας πετᾷ! Προσευχηθῆτε!

